Ч. 130 (11.383). Львів, четвер 14. червня 1928. Pocztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Чорна пляма.

Львів, 13. червня 1928.

Чорною плямою добрих, приязних, на широку мету і далеку перспективу подуманих чесько-українських взаємин є справа Закарпатської України, офіціяльно названої Підкарпатською Русю. Ні один зі словянських народів, не вважаючи на недавнє, майже поголовне русофільство чехів, не виявив такого щиросердечного, братерського відношення до політичної трагедії українського народу, як саме чехи. Вони одинокі з наших словянських сусідів вміли вчитися безпосередньо з життя і справді багато навчилися. Для них одиноких латинська максима: historia magistra vitae est! — не втратила сутнього змісту. Чехи скоро зорієнтувалися в новоствореному положенні, перевірили свої погляди на пробному камені дійсности і відповідно до того приноровили свої відносини до сусідів і словянського світа. Чехи одинокі зі словянських сусідів якслід оцінили стихійну силу українського народу і зберігли віру в його велику будуччину. Довгі століття чеської неволі навчили їх розуміти душу і змагання поневолених, а десятиліття їхнього національного відродження в кліщах могутнього германсько-мадярського світа переконали їх, що немає сили, яка моглаб здержати визвольний рух якоїсь нації, скоро у неї істнує непохитна воля і вперте змагання до повноти життя. Цю очевидну правду нераз підтверджену історією, чехи перевірили на собі. Будучи розмірно невеликим народом, в осередку германсько-мадярського світа, без тривких натуральних й етнографічно-національних границь, бо північно-західну природну границю заняли німці, а полудневу мадяри, — вони всетаки визволилися в повному обемі, перевівши на протязі десятиліть плянову підготовку. Тим певнішим і тим більш неминучим є повне визволення великого українського народу на великому й багатому просторі з доступом до моря, з величавими і всесторонніми можливостями розвитку. Чехи розуміють і належно оцінюють цю аксіому, приноровлюючи до неї свою загальну поведінку у відношенні до українського народу.

Та — на жаль — чорною плямою в українсько-чеських взаєминах є справа Закарпатської України. Проблема цеї, розмірно невеличкої території з півміліоновим населенням — це єдиний скрипіт і скреґіт в українсько-чеських відносинах. Закарпатська Україна, довгі століття давлена мадярським чоботом, в моменті розвалу наддунайської могутности, з глибин своєї страждениої душі заявилася в більшости за зединенням з українською територією. Одначе під впливом змінчивости подій на українській території, в зміненій ситуації, довіряючи запевненням чехів, на основі пітсбурської умови між проф. Масариком й американськими карпаторусинами добровільно приєдналася до Чехословаччини, забезпечуючи собі автономний устрій. Дня 30. травня ц. р. минуло десять літ від заключення пітсбурського договору, а справа автономії Закарпаття не лише не здійснена, але навпаки за той час зроблено все можливе, щоби її відсунути ad calendas graecas, дожидаючи з тугою хвилі коли автономія внаслідок чеських асиміляційних заходів може зійде з площини актуальности. Приєднана в 1919 р. тимчасово до Словаччини Пряшівщина і до нинішнього дня не вернула до територіяльно-адміністративної єдности з Підкарпатською Русю, а меморіял, поданий в тій справі праському урядові на початку ц. р. закарпатськими послами (включно з чехами-послами Нечасом і Краліком), даремне дожидає своєї полагоди. Адміністрація Підкарпатської Руси майже в цілости опинилася в чеських руках. Становище руського губернатора, до тогож з неясним національним і політичним обличчям, є в створених умовах наскрізь „почесне“. На ділі панує там чисто поліційний, півкольоніяльний режім, підтримуваний леґіонерськими кольоністами і покидьками чеської адміністрації. В шкільній ділянці зазначився в останніх роках чехізаційний курс, на місцях ініційований змадяризованими жидами. Національна, „язикова“, напрямково-орієнтаційна і міжпартійна політика чеської влади на Закарпатті виявляє постійні хитання, а по суті є вона москвофільська, щоби в каламутній воді правописно-язикової мишодраківки культурно і психічно відірвати українське Закарпаття від звязку з українським народом і таким чином забезпечити для себе кольонізаційний терен. Поведінка з велико-українською і галицькою еміґрацією на Закарпатті нагадує найчорніші часи неосвіченого абсолютизму. Розпочата реформа адміністрації має наскрізь централістичні тенденції.

Зовсім природно, що в таких умовах Закарпатська Україна не зближується до автономії, але постійно від неї віддалюється. Це й примушує українські чинники звертати увагу Ліги Націй на нехтування чеським урядом своїх зобовязань. Поки-що Ліга Націй тільки в анемічно-дипльоматичних зворотах докоряє чеському урядові за нездійснення автономії. Про це свідчить хочби отся резолюція Комітету трьох Ліги Націй, опублікована в 21 числі ужгородсько-мукачівського „Русского Вѣстника“, органу „Автономного Земледільського Союзу“:

„Після розгляду скарг пана Петрушевича про положення в Карпатській Руси Комітет (трьох) доручив Секретаріятові Ліги Націй повідомити чехословацький уряд, що Комітет із зацікавленням ствердив поступ, який зроблено з погляду здійснення автономії підкарпатської области. Та в міжчасі він не міг набрати враження, щоби зроблений був такий поважний поступ, як цього можна було би сподіватися на основі поданих в 1923 р. пояснень чеського уряду. Комітет сподіється, що чеський уряд тепер скорше поступатиме на шляху до тієї мети та що перед вересневим засіданням Ради він радо бачитиме дальші звідомлення чеського уряду в тій справі“.

В 1923 р. Ліга Націй розглядала скаргу Автон. Землед. Союзу і тоді представник чеського уряду зложив заспокоюючу заяву в справі автономних зобовязань. Від того часу минуло пять літ. В справі здійснення автономії нічого не зроблено, а навпаки зроблено все можливе, щоби автономічний устрій віддалити і в кінцевій консеквенції його унеможливити. Без сумніву, переводжену реформу адміністрації в централістичному дусі старатиметься представити чеський уряд як дальший етап на автономічному шляху. Не виключене, що Ліга Націй вдоволиться цими чеськими поясненнями, та в ніякому випадку не вдоволиться ними ні українське Закарпаття, ні український нарід як цілість. Вистане додати, що на краєвого президента Підкарпатської Руси Прага висуває дотеперішнього віцеґубернатора Розсипаля, погромника автономічних змагань, дійсного великодержавця Закарпаття за спиною мальованого ґуб. Бескида.

На допомогу чеським протиавтономічним заходам в останньому часі прийшла Мадярщина, „інтервеніюючи“ в справі автономії, що фактично підтинає автономічні змагання Підкарп. Руси. Як чехи ставляться до „прискорення“ автономії Закарпаття, свідчить про це енунціяція мальованого ґубернатора А. Бескида, висловлена на сторінках жидівсько-мадярського „Уй Кезлень“, органу чеської аґрарної партії. А. Бескид, який ще в 1921 р. звертався до Ліги Націй, домагаючись негайного здійснення автономії, ставши „війтом“, твердить, що

„реформа адміністрації означує сильний міст (?!) до повної автономії та до здійснення мирового договору і конституційної грамоти. Зрештою, рішення Ліги Націй я вважаю вислідом української більшовицької (?!) аґітації, якої експоненти находяться в Підкарп. Руси. Наше культурне розчленування є ділом тих українських еміґрантів, отже вони винуваті в тому, що здійснення автономії опізнюється“.

Зайвим було би зупинятися над подібними теревенями задурманеного забескидського Бескида. Населення Закарпатської України є складовою частиною великого українського народу. Його положення, його життя-буття, умови його розвитку національно-культурного й економічного, словом: доля порансного брата, не може нам бути байдужою. В інтересі доброго, приязного, на обопільному довірі і спільности інтересів опертого взаємовідношення було би бажаним, щоби чорна пляма чеського режіму на Закарпатській Україні зникла та щоби та країна зажила повнотою самоуправного життя. Того вимагають інтереси демократії і поступу, того вимагає справедливість і буква умови, заключеної в добрій вірі, того вимагають інтереси розвиткового процесу на народницькому підкладі й інтереси новітнього словянства, інтереси сучасности, а ще в більшій мірі інтереси чесько-української будуччини.

„Пресса“ — Кельн.

Міжнародня вистава преси.

IV.

Переглянувши цю своєрідну українську експозицію, заглянете ще до взірцево уладженої читальні часописів і, полишаючи всякі інші, для вас тепер менше цікаві відділи, виходите з головного павільону і спішите в напрямі до фонтани. Великим півколесом розложився тут „Дім держав“. Зараз-же з краю величезне червоне „У. С. С. Р.“. Пригадуєте собі цілу історію з підготовчим „виставовим“ спором між радянськими республиками і входите зацікавлені до великого павільону. Радянська вистава, якої відкриття відбулося трохи не 2 неділі після відчинення кельнської вистави, в дійсности безоглядно розчарувала очікування навіть найбільших ентузіястів. Ціла вона мож сказати без пересади, робить враження досконалого гумбуґу. Відвідувач має в першій хвилі враження, що все тут обмежено до більше або менше примітивних технічних тріків, коліс, руштувань, „модерних“ фіґур бляхи, ламп і т. д. Фактичного матеріялу, друкованого слова, виставлено мало, і він не дає повного поняття ані про розвиток, ані про сучасний стан преси й видавничого діла на Радянщині. Оцею псевдомодерною, „наглядною“, а в дійсности у високій мірі сензаційно-бруковою, порожньою методою не може в такій мірі похвалитися ні один з інших державних павільонів; залишивши на боці поодинокі моменти вистав Польщі та Латвії, про які буде ще мова, дуже далекою паралелею : оже послужити хіба ще частина павільону американських Злучених Держав, які хотять знова заімпонувати великанськими, скомплікованими ротаційними машинами, їх гуком та фабричною атмосферою. Вертаючи до Радянщини, варто зазначити, яке враження робить ужиття того покрою засобів представлення на західно-европейську людину: ви чуєте біля себе розмову двох інтеліґентних чужинців; один пояснює: „Росія — край анальфабетів і тому там привикли впливати на загал більше крикливими, примітивними засобами; „порядчики“, забувшися, перенесли їх теж перед очі освіченої західної публики...“ Якби там не було — радянська вистава робить своєю зовнішньою обстановкою, на яку, мимоходом сказавши, витрачено багато дотепу і трохи дійсно мистецької енерґії, враження безнадійної порожнечі.

V.

А щодо України, то, не зважаючи на запевнювання галицької преси („Новий Час“, 25. травня 1928), немовби „Радянська Україна розложила свій пресовий і книжковий дорібок в окремому стилево скомпонованому павільоні“, треба сконстатувати, що українська преса й література виставлені досить недбало та взагалі трактовані по мачушиному. Ніякою бодай трохи виразною границею від цілости радянської вистави не відокремлений український відділ поміщено повздовж входової стіни. На лівому кінці перший стаціюнок: „Дитяча та юнацька література“. Витинки заголовків гарних українських дитячих видань заповнюють геометричні поля стінок. Доданий німецький список дитячої літератури, з якого видно, що на В. Україні виходить 24 дитячі та юнацькі часописи, з того 16 в українській мові. В німецькому списку і взагалі у всіх німецьких поясненнях [illegible] дуже різко [illegible] транскрипцію українських [illegible] московської [illegible]. Деякі часописи [illegible] ських назв.

vatij Ruch, Tscherwoni kwiti, Schoftenia, Molodyj Bilschewik, Budjna pogotowi (Будь на поготові) і т. д. Написи на станках і плякатах — на першому місці німецькі, на другому українські. Побіч розглянсного станку на стіні гарно з дерева і вирізків газет скомпонований плякат: „Ліквідація неписьменности". Дальший станок належить газеті „Радянське Село". Найцікавіші тут зразки листів від селянських чи робітничих кореспондентів, виставлені в оригіналах, писані здебільша доброю українською мовою; лише у „вчених" коментарях поясненнях бачимо знова такі неграмотні транскрипції, як **Belaia Zerkow** і т. д. На цьому-ж станку находимо великий, гарно в народню плахту оправлений альбом цікавих фотографій з українського видавничого життя: шкода лише, що на окладинці знова страшить милозвучче „**Knigospilka**". Поруч альбому на столиках розложено 22 публікації київської Академії Наук, всуміж із книжками Державидавництва. Для порівняння варто зазначити, що російська Академія, яка виступає під фірмою „Академії Союзу СРР" (**Akademie der USSR**), має в окремому відділі 10 великих вітрин з історично важними старими книжками і газетами та з новими своїми виданнями, крім того карти, діграми і т. д., і взагалі репрезентується поважно. Київська Академія не виставляє зовсім нічого із плянованого, дуже цікавого історичного відділу, а з кількох, недбало виложених на стіл книжок не то що без великого надпису, але навіть без ніякого пояснення в чужих чи хочби лише в своїй мові, чужоземний глядач не догадається навіть, що якась Академія Наук, крім „всесоюзної", взагалі існує. На дальшій частині стіни бачимо три плякати із наголовками: „Газету селяньским (sic!) масам!". „Наша преса — знаряд соціяльної освіти мас" і „Преса допомагає селянину в його господарстві". Під цими плякатами поміщена довга вітрина, в якій найдете кращі примірники нових радянських видань з ділянки красного письменства. Розложено тут 47 книжок, виданих Державидавництвом, Книгоспілкою, Пролетарієм і іншими видавництвами. З авторів заступлений шістьма книжками Шевченко, дальше Нечуй-Левицький, Франко, Леся Українка, Коцюбинський, Винниченко і інші. Крім того найдете тут українські переклади з Горкого та російські переклади українських творів (Грінченко, Винниченко, Досвітний і ін.). Інтересні теж книжечки, випущені видавництвом „Західня Україна". Напроти стоїть вкінці останній і найцікавіший зі всіх український станок, на якому подано докладні статистичні дані про бібліотеки, видавничу справу та пресу на В. Україні. Відповідно до загального характеру радянської вистави — присвячено взагалі на цілій українській експозиції багато місця статистиці, якої сухі числа не мають по правді, як виставовий матеріял, вартости для пересічного чужого глядача, одначе для заінтересованих являються цікавими фактичними даними і є взагалі найціннішою сторінкою радянської вистави. Найголовніші порівняльні числа, подані на плякаті „Революція відкрила широке поле українській пресі", такі: В 1912 році було на В. Україні 2 українські часописи і 10 журналів; у 1927 р. число українських часописів збільшилося на 57, а журналів на 178. Крім того виходить 27 часописів і 72 журнали в російській мові та 10 часописів і 12 журналів у „мовах національних меншостей" (жидівська, польська, німецька, болгарська, молдавська; характеристичне виключення російської мови із кругу мов меншостей). Гарним доповненням і закінченням вистави є розложені на столах біля статистичних таблиць зразки українських перекладів із західно-европейських літератур. Заслуговує на увагу також малий, до подробиць випрацьований модель української сільської хати-читальні.

На цьому українська частина вистави, яка не займає ані 1/20 частини площі цілого радянського павілону, кінчиться. В цілости залишиться у вас від неї сумне враження: з одного боку видно виразну тенденцію затерти границі та представити перед очима чужинця одноцільний образ „великої Росії" без усяких „дисонансів"; з другого боку знова принцип примітивної наглядности і псевдомодерних способів представлення, на якому побудовано цілу більшовицьку виставу, завинив, що вона не дає, крім сухих чисел статистики, ані приблизного образу дійсно і якостево і скількостево імпонуючої книжкової та пресової продукції Радянської України та обмежується до безсистемного виставлення кількох десятків „оказових примірників". М. М.

(Докінчення буде.)

З парляментарної арени.

(Власні телефонограми з 12. червня 1928)

ПРОМОВА ПОС. Д-РА ВОЛ. ЗАГАЙКЕВИЧА.

(іх) В дебаті над бюджетом мін-ства справедливости на вчор. пленарному засіданні сойму забрав слово пос. д-р Волод. **Загайкевич** і виголосив близько одногодинну велику промову про цілість суддейських відносин на наших землях і суддейську політику мін-ства справедливости. З очатку говорив про відносини в судах з приводу перетяження суддів і невідповідних приміщень, далі про загибіль рівних сум наслідком девалюації, які були здепоновані в суд. установах, відтак про непотрібне перенесення спадкових пертрактацій до нотаріяльних канцелярій і інші суто суддейські справи. Перейшовши до політики мін-ства судівництва порушив вдому справу неоголошення в Дн. Законів соймової ухвали про скасування пресового декрету. В другій частині промови описував односторонне ведення політики мін-ством судівництва на некорисгь українців, що виявилося передовсім підчас соймових виборів. Далі видно це найбільш яскраво на карно-політичних справах. Окремий уступ присвятив непринимаю українців до суд. служби. Взагалі український нарід виносить ві святині справедливости почуття, що: Горе побідженим! Перейшовши справи виб. зловживань, приступив до відносин у тюремництві. Цифри тюремництва вказують зниженову тенденцію, хоча статистика не є доказом, в чому винувате неокреслення поняття політичного злочину. Отже в дійсности вязнів є далеко більше. Над виміром справедливости ширить дух поліційної системи, а головним інспіратором є конфідент, який поучує поліц. функціонарів про що мають підслухати. На таких основах видається присуди, яких є сотки літ вязниці. П. міністр внутр. справ твердив, що збільшилися злочини шпигунства, але це треба мабуть приписати тенденції, щоби якимсь робом умотивувати масові арештування, процеси і присуди та відібрати їм політ. характер а також, щоби ті випадки виключити з під амнестії. Всяку нашу свободолюбиву думку плятуєте іменем гол. зради, комунізму та шпигунства. Ми не вирікаємося наших ідеалів і готові за них терпіти, але протестуємо проти втиснення нашої незалежницької думки у ридвани чужих цілей на службу чужих інтересів. Потім промовець переповів коротко процес 17-ки та процес пятнадцятьох учнів, перенесених нарочно на суд до Львова. Також згадав про процес Білоруської Громади. Запротестував проти арештувань і ревізій, ведених систематично без ніякого вининку і далі проти конфіскат, від яких головно терпить українська преса. Закінчив свою промову зворотом: Протестую проти гнету нашого народу, тому, що замість справжніх прав даєте нам пусті слова, а замість шкіл і свободи розвитку безтермінові вязниці.

ЗАКІНЧЕННЯ БЮДЖ. ДЕБАТИ.

Полеміка з промовою пос. д-ра Загайкевича.

(іх) Нині ведеся далі дебата над бюджетом мін-ства судівництва. Пос. Матакевич (1-ка) полемізував головно з учорашньою промовою пос. Тромпчинського, закидаючи йому, що він усетаки має невільничу психольогію. Доказував тезу, що держава є цілю, для якої можна пожертвувати і правосуддя. Слід. промовець пос. Вітнер (ХД) поставив навпаки тезу, що держава є лише засобом, щоби її населення мало запевнені права та справедливість. З великою філіпікою виступив сьогодні пос. Зайдлер (1-ка) проти трьох, як він назвав, націоналізмів: німецького, польського й українського, які буцімто проявилися в промовах послів Шпіцера, Тромпчинського та Загайкевича. Спеціяльно про український націоналізм сказав таке: Цей націоналізм не може жити без нашого шовінізму. Далі лепетав про спілку „Діла" і „Слова Польского". Обі ці газети, мовляв, викопали пропасть між двома народами. Панове українці послуговуються постійно річами, які вже межують із нарушенням кордонів держави. Напав на пос. Загайкевича, який, мовляв, отримав найвищу гідність із рук сойму тай тому повинен добре призадуматися, заки має в дитирамбах хвалити і боронити вбивств і шпигунства. (Звідкіля промовець узяв цей закид проти пос. Загайкевича, невідомо.) Твердив, що у півд.-сх. воєвідствах є суди, які мають половину або більше українців. Виступив цілком неподалицький в обороні шк. утраквізму. Ми, мовляв, себто поляки, всупереч волі і бажам нашої (польської) скрайної правиці зутраквізували вже тисячі (!) польських шкіл і добре сталося, а ви цього не хочете. Одначе ми далі підемо тою дорогою. Серед напастливої промови пос. Зайдлера приходило кілька разів до голосних суперечок між лавками 1-ки й українськими, особливо, коли в обороні пос. Зайдлера почали вигукувати Богуславський і Сегейда. Тоді зразу загуділо в соймі, знане тут уже слово: хрунь! Після цілого ряду промовців, а то пос. Продецького (Пяст), Чернецького (Визв.) і Хмельовського (НПР-лівиця) прийшов до слова пос. Каруза (біл.), який доказував, що суд над Громадою всі білоруси мусять уважати як удар, скермований проти цілого білоруського народу, а не проти одної партії, яку промовець сам поборював. Пос. Ян Пілсудський (1-ка) вихвалював минувшину міністра Мейштовича. Мін. Мейштович широко полемізував з усіма опонентами. М. і. заявив, що у вязниці нема голоду ні холоду і твердження, начеб негуманітарно поводилися з вязнями, міністр відпирає з цілою рішучістю. Оправдує себе чому не інгерував у богатьох випадках. Польський міністр судівництва, мовляв, не має таких широких прав, як його французький товариш і в богатьох випадках узагалі не може інтервеніювати. Щодо справ, які особливо порушено (ген. Загурського, Новачинського, Здзеховського й ін.) то слідство в тих справах ще не покінчене. Комуністичну акцію треба як протидержавну переслідувати без огляду на те, чи вона виступає під власною фірмою, чи якої віроісповідної або нац. організації. Пос. Загайкевич виступив, мовляв, з цілою низкою закидів проти львівської апеляції, але там тейже є пересічно 38 проц. українських суддів. Українці є теж начальниками і віцепрезесами судів. Перечить, начеб процес Громади був скермований проти всіх білорусів. Узагалі, мовляв, дуже богато „меншостевих аспірацій можна взяти в Польщі під увагу, бо в Польщі нема ніяких нац. переслідувань". Опісля приступлено до бюджету мін-ства фінансів, який реферував пос. Головінський (1-ка). Після перерви получено з бюджетом мін-ства фінансів бюджет емеритур і держ. рент і держ. боргів. Референтом був пос. Книжановський (1-ка). Після промов пос. Сночинського (1-ка), Вижиковського (Визв.), Четвертинського (ЗЛН) забрав слово мін. Чехович. Жалівся, що в соймі осуджують госп. стан Польщі песимістично тод. коли американський фінансовий дорадник Девей висловлюється з признанням про фінансовий і господарський поступ. У справі урядничих платень міністр заявив, що покищо дефінітивно полагодити цеї справи не можна та щойно в осени, уряд знову виступить із проєктом збільшення прибутків держави та також не з доходів урядовців. Цікавий був уступ промови міністра, в якому характеризував дві течії, праву і ліву, в теорії польської госп. політики. Фактично міністр виправдував мін-ство перед закидами фаворитування посідаючих клас. Промовляли ще пос. Соха (Стр. Хл.), Кусьнєж (ХД), Гартглас (жид) (протестував, що 28-міліонова держава жиє коштом 3-міліонової бідної дрібно-торговельної жидівської людности), пос. Роя (Стр. Хл.), пос. Карковська (1-ка) і Гелер (жид). Завтра в 3 год. попол. голосування в 2-ому читанні над преліміарем.

ПОВОРОТ МАРШАЛКА ПІЛСУДСЬКОГО ДО УРЯДУВАННЯ.

(іх) Офіціяльно подано до відома, що нині марш. Пілсудський повернув до правильного урядування. Приняв на довшій конференції віцепрем. Бартеля, опісля був у президента держави, після того урядував у президії ради міністрів.

АДМІНІСТРАЦІЙНА КОМІСІЯ.

Перипетії з надзв. слідч. комісією виб. зловживань.

(іх) На сьогоднішній адм. комісії предсідник комісії пос. Полякевич склав заяву, що буцімто між предотавниками уряду й 1-ки з одного боку та ППС і Визволення з другого прийшло до порозуміння щодо поведінки в справі внесків про скликання надзв. слідч. комісії і то на думці марш. Дашинського, себто, щоби передати матеріяли спершу міністрові внутр. справ, який після того дасть свої пояснення, аби щойно потім призадуматися, чи взагалі треба вибирати надзв. слідчу комісію. Та заява викликала в комісії констернацію. Пос. Єремич (біл.) з місця запротестував проти такого трактування справи. Та ще більшу сенсацію викликала заява пос. Багінського (Визв.) який спростовував слова предсідника комісії, що мовляв, про ніяке порозуміння нема мови. Посли вислухали лише опінії марш. Дашинського і рішення не приняли. На цьому предсідник комісії перервав дискусію та відложив наради комісії до четверга. Крім того адм. комісія вислухала звіту підкомісії про зміну декрету про карно-адм. поступовання.

МУРИН ЗРОБИВ СВОЄ.

(іх) У польських політ. колах живо коментують факт, що бувш. сенецький пос. Сэдевич, який підчас виборів став на чолі новоснованого санаційного варш. щоденника „Газ. Поранної", має бути усунений, а до проводу і редакції часопису мають прийти цілком „певні" люди 1-ки на чолі з редактором Біркенмаєром, бувшим редактором „Польски Збройней", який тепер увійде до сойму на місце Голуховського, якого іменовано львівським воєводою.

Останні вісти.

(Власні телефонограми з 12. червня 1928)

НОВИЙ НІМ. УРЯД.

(іх) Останні відомости з Берліна кажуть, що вже устійнено склад нового нім. кабінету. Соціялісти отримають 4 портфелі: канцлер Мілер, міністр внутр. справ Северінг, міністр фінансів Гільфердинг і міністр харчування (ще невідомий). Міністром закорд. справ стане Штреземан (нар. партія), міністром райхсвери ген. Гренор (дем.).

ДОЛЯ „ІТАЛІЇ".

(іх) Капітан корабля „Чітта ді Мілано" після голошш розмовити по радіотелеграфічному проводі з „Італією". Одною можливістю виратувати залогу є, щоби рятівничий літак звичайно спершу на одній ледовій горі й опісля на другій так

вибрав усіх членів палати. Є це получене з напів. трудностями.

ОПОЗИЦІЯ В ЮГОСЛАВІЇ.

(к) На засіданні скупштини опозиція продовжує техн. обструкцію. Боротьба між урядом і опозицією загострюється. У Білгороді відбувся віче опозиційної сел. демократичної коаліції, на якому професор Прібічевич виступив зі великою протиурядовою промовою.

НЕВДАЧА НАВЕРНЕНИХ ОПОЗИЦІОНІСТІВ.

(к) Русспрес повідомляє, що в останньому ч. московської „Правди" оголошено комунікат ЦК союзної компартії, в якому центральна контрольна комісія партії відкинула просьбу виключених із партії та засланих на Сибір сімох провідників опозиції які просили прийняти їх назад до партії. Мотивом відкинення просьби є, що опозиціоністи можуть бути приняті лише під умовами безоглядного підпорядкування себе політ. проводові.

САМОГУБСТВО ВИЗНАЧНОГО КОМУНІСТА.

(к) З Москви через Ригу повідомляють, що застрілився шарком хліборобства грузинського рад. уряду Гегечкорі. Офіціяльно подано як причину самогубства невлічиму недугу. Фактично причиною мало бути переконання про шкідливість комуністичного устрою.

З Прибічної Ради.

Управа міста нехтує потреби українського населення.

Друге в черзі бюджетове засідання Прибічної Ради правит. комісари м. Львова виповнили промови д-ра Гешелеса, Смуліковського, д-ра Говиковича, кс. Шиделецького і д-ра Шморака.

В своїй короткій промові д-р А. Говикович іменем українського клюбу членів Приб. Ради звернув увагу, що управа міста дальше невільничо наслідує застарілу систему іґнорування й нехтування прав та потреб українського населення. Управа досі нічого не зробила, щоби у відношенні до українського населення вийти поза рамки тієї системи. До Приб. Ради покликано лише 4-ох українців (пятий „старорусин" М. Бачинський найшовся в числі „репрезентанта" українського населення завдяки всевідьому шефові безпеки Рутковському!— Ред.), обмежуючи українську репрезентацію до третини в порівнанні з числом українського населення. До того ж українським членам Приб. Ради накинено язиковий кагамець. Внесення сен. Деркевича в справі допущення української мови до нарад Приб. Ради не може діждатися полагоди із-за шовіністично негативного становища польських клюбів. І це діється у Львові, в осередку української території. А прецінь управа міста Львова повинна дати під тим оглядом добрий приклад державній владі. На українські культурні цілі дотується смішно малі суми. Найвищий час, щоби в управі м. Львова наступив зворот у відношенні до потреб українського населення, яке живе на своїй національній території і несе на своїх плечах важкі податкові тягарі.

Лугове Свято у Львові.

Перегляд справности й сил Лугової Організації.

Обласне Лугове Свято, що відбулося в неділю 10. п. м. у Львові на площі Сокола-Батька, випало на загал дооколі вдатно. Зложилися на це різні обставини: прегарна погода, масова участь львівської публики з усіх кругів населення, а в першу чергу широка й богата програма, яку вичерпано в цілости.

На Святі виступило безперечно понад 1000 луговиків і луговичок. Ми нарахували разом 18 лугових чет (товариств) і 14 жіночих, але можливо, що їх було більше. Не явилися тільки дивним дивом такі близькі лугові товариства, як Луг в Рудні, Солониці, Жирові й ін. Яка того причина, не знаємо.

До масових (збірних) вправ станула 600 луговиків і луговичок. Вправи ці випали в загальному добре і своєю масовістю робили безперечно гарне вражіння. Інші масові вправи луговиків (топірками, вільноруч) і дівчат (хустинами) мали вже менше учасників. Наведення деяких з них лишало дещо до бажання. А вже найгірше було з розстявкою, яка тревала замість одної секунди кілька мінут (дослівно!), що все одно на ніщо не здавалося, бо луговики (чки) стояли підчас вправ увесь час нерівно і сами не вміли вірно вирівнятися. Також незграбно відбувалося входження на площу і сходження з неї. Взагалі в тому напрямі видно було ще слабу підготовку.

Вправи з обмеженим числом руховиків (чок) випали може найкраще. Сюди треба зачислити вправи луговиків списами і ножі, ритмічні вправи луговичок до пісень „Ой у лузі червона калина" і „Чорна рілля ізорана", вправи львівських луговичок палицями і на коні та вправи малих луговиків (ножі, вільноруч і на коні). Зате слід зазначити, що не всі ті вправи надаються на велику площу, бо більшість їх може робити відповідне враження тільки в салі (на сцені).

В половині Свята (6. год. попол.) відбулася дефіляда всіх перед заповненою трибуною вправляючих відділів, а опісля роздано нагороди двом найкращим четам луговиків (Львів, Звенигород) і двом найкращим четам луговичок (Гаї к. Львова, Криве, пов. Самбір). Нагородою були гарно оправлені образи з української історії.

Свято це, влаштоване львівським Лугом, стягнуло до 5.000 видців, які горячо оплескували кожний виступ лугових відділів, кожну точку програми. До вправ пригравали дві чи навіть три орхестри (одна аж з Дори!), але всі вони грали кепсько і не мають найменших даних грати до попису у Львові. Це слід памятати на будуче. Свято закінчилося в 8. год. вечером.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Вороги редакційних гостей.

Кілька днів тому написав я фейлетон про редакційних гостей і навіть у гадці не мав, що він так радикально поможе і так загально подобається.

Буває так нераз: Пишеш віднехотя, а виходить шедевр, — і навпаки: мучишся, як українці над правописом, а вийде слабина. Признаюся, що я по більшій часті мучуся.

Два дні після написання фейлетону про редакційних гостей двері майже не спочивали.

Ри-п-пи!

— Моє глубоча́йшоє! Я тільки на хвилю — звертається зараз на вступі до всіх.

А до мене:

— Ґратулюю, знаменито! Маєте цілковиту рацію. Як можна працювати, коли хтось прийде і балакає. Просто не уявляю собі...

— І я також — відзивається один із статейних.

— Певно, що так. Прийде, сяде, закурить і починає балачку. Він хоче собі збити час, а вам його краде. Я без церемонії випросив би такого „дразка" — говорить подразовано... сідає і закурює.

Затягається димом і хвилю мовчить, збираючи в голові дальші арґументи.

Передишку всі члени редакції використовують до написання одного речення.

Але ґратулянт уже випустив дим і гремить далі:

— Не розумію, як можна бути таким невважаючим...

— Ррраціє! — потверджує новий голос від дверей. — Ви певно про редакційних гостей!?... Перша кляса буде.

Маленька фіґурка, з окулярами німецького соціял-демократа і з усмішкою херсонського малороса, підходить ближче.

— Перша кляса! Правильно! В нас нема зрозуміння в тому напрямі.

— Я трохи може прибільшив — пробую боронити „гостей".

— Ні, воно так і єсть! Вастьме колинебудь заглянути сюди, а кожний переконається. Мені самому тяжко працювати, як хтось говорить.

Сідає і закурює.

В редакції знову залягає хвилева тиша, яку химерна доля використує на впровадження нового ворога „редакційних гостей".

Вже на порозі залишається він розкатистим сміхом.

— От маєте! — ричить, показуючи пальцем на двох попередніх. — Я вже думав, що по фейлетоні не буде їх.

— Жарти тут ні причім! — відповідає той в окулярах і гнівливо видмухує дим на мене. — Я саме прийшов, щоб тільки поґратулювати.

— І я також — додає другий ґратулянт.

— Алеж панове, я зовсім вас не підтягаю під рубрику „редакційних гостей" Я тільки так зажартував.

— Позволите закурити! — звертається до статейного.

— Прошу дуже — каже ввічливо і скреготе зубами.

Третій ґратулянт сідає і помало робить папіроску.

В редакції робиться знову тихо. Чути тільки, як скриплять пера і один з найвизначніших українських каламбуристів думає голосно:

— Скорше гість викурить твій тютюн, як ти гостя з редакції.

Робиться сумно, хоч життя таке веселе... **Галактіон Чіпка.**

По широкому світі.

Кулідж подав письменну заяву републиканській партії, що він у ніякому разі не згодиться поставити свою кандидатуру на президента Спол. Держав.

Спол. Держави дійшли до порозуміння з Францією щодо спільного противоєнного пакту.

До Будапешту приїхала делеґація з 25 фінляндських і 14 естонських послів.

Стабілізацію франц. франка по теперішнім курсі заповідають на перші дні липня.

Еспанський диктатор Прімо де Рівера поважно занедужав.

У Ленінграді померла відома письменниця для дітей А. Я. Острогорская.

Московський совнарком надав титули „заслужених діячів мистецтва" артистам І. Грабарю і К. Юону.

НОВИНКИ

— **З Т-ва Охорони Воєнних Могил.** 17-й спис членів-опікунів, що зложили в Т-ві (Руська 18, І. п.) по 15 зол. і тим самим перебрали опікунство над одною стрілецькою могилою: 264) Михайло Гаврилів, Ольшаниця, 265) Текля Кулинич, Свидова, 266) о. Збудовський, Зубри ад Бучач, 267) Дмитро Балаким, Біла, 268) Уряд парохіяльний, Балучі Подорожні, 269) о. Ілля Крайчик (складка священиків на соборчику 31. травня в Будинині), 270) о. Іван Бирка, Желдець, 271) Теодор Волошин, Новий Санч, 272) д-р Олександер Дзерович, Новий Санч, 273) Інж. Микола Коцко, Борислав, 274) д-р Василь Маковський, Печеніжин, 275) Читальня „Просвіти", Коршів, 276) Кооператива „Єдність", Коршів, 277) Союз Українок, Перемишль, 278) Читальня „Просвіти", Львів, Середмістя, яка кличе всі львівські читальні „Просвіти" і такіж читальні цілого львівського повіту. — Вкінці подається до відома, що Т-во „Молода Громада" у Львові зпреліминувало наразі квоту 250 зол. на справлення памяткової плити на могилі Незнаного Стрільця, що в памятних листопадових днях поліг у стрийськім парку, звідки його в р. 1924 ексгумовано та поховано на Янівському цвинтарі. — Ще богато соток стрілецьких могил ждуть на своїх опікунів. Хто черговий?

— **Іспит зрілости** в держ. акад. гімназії у Львові, що відбувся 25.—29. травня з. р. під проводом візитатора д-ра Івана Копача, зложили у відділі „А": Блаґітка Евген, Великанович Юрій, Гудима Осип, Добровольський Василь, Жук Володимир, Задорецький Богдан, Кальмук Іван, Кэрхут Мирон, Кльован Осип, Король Евген, Кременецький Степан, Кульчицький Осип, Ластовецький Богдан, Ленгауер Юрій, Ліщинський Іван, Марчак Василь, Монцібович Олександер, Рак Роман, Савяк Володимир, Сенкевич Теофіль, Слободян Лев, Стернюк Остап, Стецура Осип, Турула Павло, Хлопецький Антін, Щуровський Іван, Яросевич Анатоль.

— **Особисті вісти.** Наш дописувач, гром. Андрій Ластовецький, доктор фільософії університету і б. асистент фізикального інституту в Бонн н. Р., нострифікував свій докторат дня 11-го н. м. на математично-природничім факультеті університету у Львові.

— **Покараний „Голос Народа".** Окружний карний суд у Львові засудив бувш. редактора русофільського „Голосу Народа" Іларіона Липецького на 100 зол. і судові кошти за образу чести друком Тимка Перейми, управителя школи в Смерековім біля Горлиць. „Голос Народа" в допомогу лемківським москвофілам почав друкувати наклепи на чесного діяча, що той підчас світової війни займався нібито донощицтвом і за те тепер відповідує.

— **Примхи природи.** Після двох днів спеки, що доходила до 30 степенів і нагадувала пекуче літо, в нас знову все по старому: холодний вітер і майже осінна погода. Всім, що виїхали поволі чи неволі на відпустку на село, в надії, що таки нарешті прийде літо, висловлюємо своє найщиріше співчування.

— **Самогубча епідемія** тріває у Львові далі: вчора повісився 29-літній кельнер Вільгельм Бав у білий день і то на клямці! — У Малім Селі біля Куликова втопився в криниці парубок Гринюк, з нещасного кохання.

— **Темна хроніка.** 8 міс. вязниці дістав дрогобицький „махер" Макс Зіґель, який під фальшивим прізвищем набрав на кілька тисяч золотих товару у фабриці скла в Пйотркові і все це відпродав за безцін. — За кавцією 35.000 зол. випустили з слідчої вязниці директора держ. т-ва обезпечень у Станиславові, Юрковича.

— **Срібні пятьзолотівки** і нікелеві мають вийти із варшавської карбівні у липні.

— **Гімназисти** матимуть від нового шкільного року однакові леґітимації в усіх школах, прилюдних і приватних.

— **Ректором львівської техніки** вибраний на рік 1928-9 інж. Казимир Ціпсер.

— **Бандитизм.** В Яворові вбили вночі 23-літнього парубка Семка Загородного, коли він спав. Злочинці незнані. — В Опільську, біля Сокаля, на весіллю вбили господаря Тота. — У Львові арештували М. Гідровського, що напав уночі 2 тижні тому на пл. Цловій на сторожа торговельної школи Чайку та поранив його смертельно. Цей його напад був помилкою, бо він хотів помститись на комусь іншому і тепер признався до вини.

— **Туга за титулом „д-ра".** Скінчені студенти медицини, що мають здавати останні іспити по старій системі до означеного речинця, вислали делеґацію до сойму з проханням, щоби продовжити їм цей речинець. Лікарі, що здаватимуть іспити по новій системі не матимуть уже, як досі, титулу „д-ра", хіба, що боронитимуть окремої наукової праці, як це є у Франції і давніше було на території Росії.

— **Катастрофи.** Причина катастрофи німецького поїзду біля Норимберґи досі невияснена: убитих є 23, ранених кількадесять. — Біля Лімanови у селі Тимбарк згоріло 6 господарств. — У Москві кількадесять осіб занедужало від затроєного мороженого.

— **Різні вістки.** Австр. канцлер Зайпель вибирається в подорож до Палестини і до інших країн Близького Сходу; його супроводитиме президент віденської поліції, що хоче познайомитись із сіоністичною діяльністю відбудови Палестини. — В адміністрації віденських залізниць відкрили дефравдації більш як на 3 міл. шил. — Льондонський бурмістр заявив у своїй промові на текстильній виставці, що льондонське жіноцтво видає тижнево 4 міл. фунт. на предмети своєї туалети. — Падеревський приїхав до Парижа на 3 концерти. — Грецька держава має тепер 6,130.690 мешканців, себ-то стільки, скільки є українців в Польщі. — Франц. злодії вкрали одній голяндці на залізниці в Ніцци дорогоцінностей на мільон франків.

— **Літературний куток.** Французькі письменники мають нову щорічну нагороду, яка сумою 10.000 фр. може вдекшити земному життю. Вона зветься нагородою „Вікінгів" і повстала з цікавої нагоди. Минулого року „Академія Гонкурів" нагородила повість молодого письменника Моріса Беделя „Жером", яка є сатирою на норвеську мораль. Бедель доказував що норвеське жіноцтво зовсім не є таке неспокійне, холодне та недоступне як уявляють собі у Франції. Повість була написана без тенденції, з гумором і образила норвежців, які взяли її занадто поважно. Тому, щоби направити напружену атмосферу між Осльо і Парижем, норвежець Тріґве Носс призначив нагороду „Вікінгів" для франц. письменників, що в своїх творах змальовуватимуть найкращі прикмети расової сили, сміливости та [illegible] Цю нагороду [illegible] Цього [illegible] дістав 24-літній [illegible] філь Фере за свої [illegible] за том поезій „[illegible]".

— **Опера під голим небом.** [illegible] ставлять під голим небом у [illegible] „Кавалерія Рустікана" та „[illegible]" [illegible] ні кс. Марка на [illegible] рігентом буде [illegible] найкращі артисти [illegible]

— **Примхи моди.** [illegible] ній контрак [illegible] власної [illegible]

їх клієнток, що на цей рік жіноча підстрижка повинна бути довша як минулого року. Волосся повинно падати аж на вязи. На вечір треба його прикрашувати згідно з сукнею і воно повинно бути жаріне собто довше.

— Смерть провідника газової війни. У Відні помер проф. унів. д-р Еміль Фрем, директор медично-хемічного інституту. Цей професор був підчас світової війни провідником газової акції на німецьких фронтах. Його прізвище було вписане на лісті союзних держав, які мали домагатися видачі шкідників останньої війни. Д-р Фрем упав у 68 р. життя жертвою своїх експериментів над отруйними газами. Він лишив сотню наукових праць і цілу низку хемічних винаходів. Його батько був судовим радником у Познані.

— У Москві воскреснуть домовласники. Московський уряд прийняв одну енергійну постанову, щоби зарадити будівельній і мешканевій кризі. Після всіх засобів побільшити скількість домів у Москві, а зменшити населення, лишився один старий вихід: признати приватну власність домовласників і дозволити тим, що почнуть будувати нові доми, брати комірне по їхній вподобі. Камяні та цегляні доми вибудовані новими „капіталістами" дістануть на це свобідний речинець на 80 літ, а деревляні на 60 літ. Дім вільно продати, коли підприємець вложив у нього більш як 30 проц. ціни на всю будову. Хто наймає хату, може мати більше як одну кімнату; організації не мають права резервувати таких мешкань для своїх робітників, а дохід з комірного від таких домів звільнений від податку. Навіть чужинці можуть будувати нові доми, коли раніше підпишуть з радянським урядом концесійний контракт. Полекші великі, майже неймовірні. Тепер черга — на доми.

— З приводу надсподіваної дорожнечі скір на футра, прошу спішитися зі замовленнями нових футер і репарацій та перефасонованням жіночих футер, і вже літом віддати до робітні П. Карпяка Львів, Куркова 11а. 2422 1-10

Театри.

Міський великий театр:

13-го г. 7·30 веч. „Травіята" з Ротовською та Дольницьким.
14-го г. 7·30 веч. „Травіята".
15-го г. 7·30 веч. „Вірна жінка" Могена.

Міський „Театр Новин":

13-го г. 8. веч. „Доллі".
14-го г. 8. веч. „Доллі".
15-го г. 8. веч. „Доллі".

КІНА.

„Аполльо": „Тайна пані С." і „Мистець світа".
„Лев": „Герої Сагари".
„Палас": „Подружі вакації".
„Фатаморгана": „Книжна хитруня".
„Байка": „Гаррі Піль" (2 серії).

Дописи.

ТИСЬМЕНЕЧЧИНА. (Посольське справоздавче віче в Стригашцях. — Кінець громадських виборів у суді.) Дня 13-го травня ц. р. відбулося посольське справоздавче віче в селі Стригашцях, повіт Товмач. Про діяльність Української Парляментарної Репрезентації і про організаційні справи реферували пос. Хруцький і сен. Олекса Черкавський. Селяни з довколичних сіл, зібрані в числі кількох тисяч, з захопленням витали своїх послів, які по скінченні віча під голим небом відвідали також місцеву читальню і зібраних там членів місцевих організацій. Віче було дуже величаве і додало нового духа й бодрости зібраним громадянам. — Дуже замотана справа громадських виборів у Стригашцях знайшла тепер своє закінчення в судовій салі. А саме бувший наказаний комісар, поляк Новак, який правдивим чудом дістався до громадської ради, забажав бути ще й виборним війтом, а коли радні вибрали війта по своїй думці, він вніс протест проти цього вибору і на тім протесті появилися підписи кільканадцятьох радних. Дуже здивувалися радні, коли староство завізвало їх до себе і спитало, чому протестують проти вибраного ними самими війта. Побачивши свої фальшовані підписи на протесті, радні заскаржили Новака до прокураторії. Одначе довелося їм зазнати ще одної несподіванки, бо староство, замісць долучити до справи на жадання прокураторії оригінал протесту з неправдивими підписами радних, долучило зовсім інший протест сільського виборчого комітету проти цілих громадських виборів, на якім підписи були автентичні. Прокураторія покликала отже на термін як свідків не радних, а зовсім інших громадян і аж при розправі щасливим випадком виказалася наявність чи помилка староства. У нас і такі „помилки" можливі, а розправа проти Новака за фальшування підписів тимчасом знову відложена.

Зі спортового життя.

Зі Спортового Т-ва „Україна".

Спортове Т-во „Україна" у Львові приступає до обнови відділу легкої атлетики, яка у нас у повному занепаді. Всім легкоатлетам і прихильникам цієї прегарної ділянки спорту подається до відома, що секцію легкої атлетики при Спорт. Т-ві „Україна" веде відомий спортсмен тов. Барусевич. Бажаючим вправляти легку атлетику слід звертатися до провідника секції т. Барусевича кожної середи і пятниці від год. 6. вечером на площі „Сокола-Батька". Зголошуйтеся численно!

Мистецтва А-кляси.

Програма найблизших змагань за мистецтво А-кляси (в неділю 17. ц. м.) передбачує такі зустрічі: Україна—Ревера (в Станиславові), Погонь І. Б.—Екран, Погонь (Стрий)—Лехія, Чорні І. Б.—6. п. летч., Спарта—Польонія (Перемишль), Яніна (Золочів)—Гасмонея І. Б.

Мистецтва Ліги.

В найближчу неділю відбудуться такі змагання лігових дружин за мистецтво: Варта—Погонь (у Львові), Гасмонея—Рух (в Катовицях), Чорні—Легія (51-мінутова догривка) і Л.К.С.—Польонія (у Варшаві), Туристи—Краковія (в Кракові), Варшавянка—Т.К.С. (в Торуні).

І. Ліга у Відні.

(Табеля з 10. червня.)

	гри	перемоги	невирішені	поражки	ворота для	ворота проти	пункти
Адміра	22	18	2	2	66	25	38
Рапід	23	17	0	6	80	45	34
Вакер	24	13	6	5	53	32	32
Вієнна	23	14	3	6	67	42	31
Ф.А.К.[1]	23	10	3	10	52	54	23
Герта	24	10	3	11	46	52	23
Австрія	24	8	4	12	45	52	20
Слован	23	6	7	10	39	44	19
Спортклюб	23	6	7	10	36	55	19
Б.А.К.[2]	23	5	8	10	35	64	18
В.А.К.[3]	23	6	4	13	46	49	16
Гакоаг	23	5	6	11	23	50	16
Сіммерінг	24	5	3	16	42	68	13

З цієї табелі виходить, що Адміра буде знову мистцем І. професіональної ліги у Відні, а недавній мистець Сіммерінг спадає невідклично до ІІ. професіональної ліги, яка складається з двох відділів. Тому, що з І. ліги спадають два клюби, в найближчу неділю прийде до рішаючих змагань між дружинами Гакоаг і В.А.К., при чому переможець залишиться в І. лізі.

[1]) Фльорідсдорфер Атлетік Клюб (21-ий округ Відня). — [2]) Брігіттенауер Атлетік Клюб. — [3]) Вінер Атлетік Клюб.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Дня 4. червня ц. р. упокоївся **о. Юліян Фацієвич**, парох Стрілиськ нових, довголітний голова чит. „Просвіта", член матірного Т-ва, предсідник Надзірної Ради кооперативи і її основатель голова і основатель Т-ва Сокіл та кружка У. П. Т. Помер як жовнір на стійці, сповнюючи свій обовязок до послідної хвилі життя. Годину ще перед своєю смертю провів Службу Божу і Панахиду за полеглих стрільців на цвинтарі, в котрими ділив долю і недолю як полевий духовник У. С. С. Чистий як хрусталь характер, любив все що рідне і продовжав працю на народній ниві, яку розпочав його батько, а нива, по словам промови місцевого господаря п. Мацькова, перед приходом Фацієвичів була поросла будячам та бурянов — „Спіть хлопці спіть, про долю волю тихо спіть" — були останні слова промови Покійного над могилами Борців, а в годину пізніше заснув сам так тихо, спокійно як і жив. Товпа народу, девятий ряд вінців від усіх установ Стрілиськ і околиці, були доказом як Громадянство цінило і любило Покійного. Хай рідна земля, яку так любив і за яку терпів, буде йому пером. — *Громадянин.* 2423

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·89·00—8·89·50, канадійський долар 8·83·50—8·85·50, чеська корона 0·26·25—0·26·50, австрійський шилінг 1·25·00—1·25·50, румунська лея 0·05·00—0·05·50, французький франк 0·34·50—0·35·00, швайцарський франк 1·71·66—1·72·00, фунт штерлінгів 43·40·00—43·80·00, радянський червінець 28·50—30·00.

З о л о т о: 20 корон 36·50·00—36·80·00, 20 франків 34·50·00—34·80·00, 20 німецьких марок 42·50·00—42·80·00, 10 російських рублів 47·00·00—47·40·00.

С р і б л о: Австрійська корона 0·67·00—0·68·00, 5 австрійських корон 3·40·00—3·46·00, австрійський фльорен 1·70·00—1·76·00, російський рубель 2·70·00—2·76·00, копійки за рубель 1·35·00—1·38·00.

ОПОВІСТКИ.

Львівський Просвітянський Театр.
У г н і в:
13. VI. Ґрафиня Маріца
14. VI. Воєнний похресник
15. VI. Катерина.
С о к а л ь:
16. VI. Ґейша
17. VI. Воєнний похресник
18. VI. Катерина
19. VI. Осінні маневри (премієра)

Українська гімназія „Рідної Школи" в Дрогобичі. Вступні іспити до кляс від ІІ.—VII. включно відбудуться 25. і 26. червня, вст. іспит до І. кляси 28. і 29. червня. Інформації і зголошення кожного дня передполуднем в секретаріяті гімназії. — *Управа.* 2364 3—6

З приватної української гімназії в Рогатині. Вступні іспити до кляс 2—8 відбудуться між 18. та 23. червня; до І. кл. 28. червня після роздачі річних свідоцтв. До 8. кл. можна здавати тільки на основі дозволу Кураторії; таксамо на всі іспити в післявакаційному речинці треба мати дозвіл Кураторії. — Управа гімназії подає до відома, що в найближчим шкільним роком відкриває побіч істнуючих класичних відділів також г у м а н і с т и ч н і (отже без греки), які будуть ріжнитися від інших гуманістичних гімназій тим, що наука латини буде начинатися вже від першої кляси. Якщо Міністерство згодиться на таку зміну, то від 1. вересня 1928 вона буде введена в 4. клясі, а в дальших роках — у вижчих клясах. Таким чином учні рогатинської гімназії після скінчення третьої кляси матимуть змогу рішатися, чи хочуть учитися греки, чи ні і відповідно до того в четвертій клясі впишуться до класичного або гуманістичного відділу. Інформацій у цій справі уділить Управа гімназії на устні запити або письменні (за зворотом порта). — Управитель гімназії: *Чайковський.* 2404 2-3

В державній гімназії з українською мовою навчання в Тернополі вступні іспити до І-шої кляси на шк. р. 1928/29 відбудуться в днях 22—27. червня ц. р. До І. кляси можуть бути приняті ученики роджені в рр. 1915, 1916, 1917, 1918 і (в першій половині т. є. до 30. червня) 1919. Зголошення приймає Дирекція до дня 20. червня. При зголошенню треба предложити метрику, шкільні свідоцтва і лікарську посвідку щеплення віспи. Парохіяльні уряди зводять подати отсей комунікат до відома інтересованих. — *Дирекція.* 2411 2—3

Вступні іспити в коедукаційній гімназії „Рідної Школи" в Г о р о д е н ц і до кляс ІІ—V відбудуться 29. червня, до кляси І. 30. червня. Зголошення приймає Управа гімназії щодня в урядових годинах до 25. червня 1928. *Управа.* 2399 3-3

В гуманістичній дівочій гімназії Рідної Школи в Тернополі відбудуться вступні іспити до І. кляси дня 28. червня, а до кляс ІІІ—VIII (до VIII лише за дозволенням Кураторії) дня 29. червня ц. р. Зголошення приймає Управа гімназії до 25. червня. 2398 3-3

Вписи до трилітньої Торговельної Школи вул. Корняктів ч. 1. будуть відбуватися в днях 28—30 червня 1928 від год. 10—1 в домівці школи. До вписку треба предложити метрику і свідоцтво укінчення 7 кл. всенародної або 3 кл. середньої школи. Ученики (ці), що мають понад 17 літ життя, мусять просити Кураторію львівської шкільної округи у Львові, вул. Кармелітська 4 о дозвіл на приняття їх до школи. — *Управа.* 2407 1-3

40-літний зїзд абітурієнтів Української Академічної гімназії у Львові з р. 1888 відбудеться 29. червня ц. р. Збірка о годині 8. рано в Акад. гімназії вулиця Рутовського (Народний Дім). Просимо всіх товаришів до участи. Зголошення слати на адресу Петра Береста Львів, Підвальє 9. — *Д-р Іван Бережницький, о. Василь Томович, Петро Берест.* 2421 1-2

Замісць побажань з приводу вінчання п. Олександра Гладишовського з п. Наталкою Кордубівною, яке відбулося дня 9. н. м. в Кутківцях б. Тернополя, зложили на будову відпочинкової оселі Т-ва українських письменників і журналістів Микола Данилюк 10 зол. і Федір Федорців 10 зол.

Під увагу кандидатам на техніку. Т-во українських студентів львівської політехніки „Основа" подає до відома товаришам, які задумують вписатися на політехніку у Львові, що львівська політехніка обіймає осьтакі виділи з відділами: 1) механічний, а) машиновий, б) електротехнічний, в) нафтовий, 2) архітектура, 3) хемічний а)
б) , 4) сухопутньо-водний а) сухопутній, б) водний, в) мірничий, 5) рільничо-лісовий а) рільничий, б) лісовий, 6) загальний з групами: а) нарисної геометрії, б) хемічна, в) електротехнічна. При вписах на всі виділи вимагається зложення вступних іспитів. А саме: ad 1) математика, фізика, нарисна геометрія, вільноручні рисунки, ad 2) нарисна геометрія, вільноручні рисунки, ad 3) математика, фізика, ad 4) математика, фізика, нарисна геометрія, ad 5) математика, фізика, ad 6) відповідно до групи — як на даних виділі. Студії тривають на всіх виділах по 4 роки, тільки на мірничому 3 роки. До вступних іспитів радимо Товаришам добре підготовитися, бо приймають тільки тих, що здадуть всі предмети, а це головно торкається українців. Вписи на політехніку відбуваються в останньому речинці. Про вступні іспити і речинець вписів буде окрема оповістка. Про ближчі інформації можна звертатися до „Основи" Т-ва українських студ. львівської політехніки, Львів вул. Супінського 21 (Акад. Дім). Урядові години до 1. VII. ц. р. кожного дня від 12—13. — За Виділ: *Богачевський Вол.* в. р. голова, *Адамчук А.* в. р. секретар.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10.